

Posudek na diplomovou práci **Bc. Barbory Kejvalové**
Kulturní realie a stereotypy ve vyučování cizímu jazyku

Barbora Kejvalová se ve své diplomové práci zabývá tématem v současné didaktice (češtiny jako) cizího jazyka velmi aktuálním, totiž vyučováním reálií, resp. jejich zpracováním ve vybraných učebnicích češtiny jako cizího jazyka.

Její práce je založena na dobré znalosti relevantní odborné literatury, jak o výuce reálií v kontextu vyučování cizímu jazyku, tak o analýze učebnic. Vedle prací domácích (Hasil, Bytel, Hendrich, Hunold aj.) čerpá zejména z lingvodidaktických prací německých; o ně také primárně opřela svůj výzkum.

Ocenit je potřeba, že autorka získané poznatky pouze nereprodukuje, ale samostatně je zpracovává a hodnotí; teoretické kapitoly, které připravila (kapitola 1 – *Reálie*, kapitola 2 – *Učebnice*), jí tak mohly sloužit jako velmi dobré východisko pro vlastní výzkum.

V něm se zaměřila na analýzu šesti vybraných učebnic češtiny jako cizího jazyka; z nich dvou určených specificky pro německy mluvící studenty a vydaných v Německu, pěti učebnic domácích. Ve stručné kapitole metodologické (kapitola 3) nejdříve připravila katalog hodnotících kritérií pro obsahovou analýzu učebnic z hlediska integrace výuky reálií a stereotypů v nich. Inspirací jí byly zahraniční modely, především katalog stockholmský, autorka je však nepřebírala mechanicky, ale tvořila katalog vlastní se zřetelem k potřebám vlastního výzkumu.

Následně vybrala diplomantka učebnice pro analýzu. Hlavním kritériem jí byla vstupní úroveň žáků, jimž byly učebnice určeny (mělo jít o začátečníky), druhým zřetelem byla aktuálnost učebnic (do analyzovaného vzorku byly zařazovány učebnice nové, vydané po r. 2000). Do vzorku pro analýzu tak byly zařazeny učebnice *Česky, prosím I*, *Tschechisch kommunikativ, Communicative Czech (Elementary Czech)*, *Czech Express 1* a *Czech Express 2*, *Langenscheidt Praktisches Lehrbuch Tschechisch* a *Tschechisch anders NEU*.

Výsledky jejich analýz, zaměřených na množství a míru integrace sociokulturních znalostí a informací z kulturních reálií v nich, prezentuje autorka v rozsáhlé kapitole 4. Její výklady jsou velmi systematické, přehledné; zjištěné skutečnosti průběžně komentuje, dokládá a hodnotí, na závěr každé analýzy podává shrnutí hlavních zjištění. Názornost a přehlednost výkladu zajišťují mj. i přehledné tabulky. V závěru analytické kapitoly autorka všechny učebnice porovnává a výsledky promyšleně a s rozvahou komentuje.

Jak teoretické kapitoly, tak kapitola analytická jsou zpracovány na velmi dobré úrovni. Práce B. Kejvalové přináší nové, jasné a užitečné výsledky, je zpracována kvalitně po stránce obsahové i formální a plně vyhovuje požadavkům kladeným na práce tohoto typu. Rád ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.